

ساماندهی ۱۰ هزار مترمربع از پشت بام های حرم مطهر

در اجرای بخش مهمی از این طرح که در راستای مرمت و زیباسازی ابنیه موجود در اطراف گنبد منور حرم مطهر امام رضا (ع) انجام می شود، جمع آوری، سبک سازی و باربرداری تاسیسات از روی بام ها که اغلب بناهای خشتی و قدیمی هستند، صورت می گیرد و در بخشی از پشت بام های با اجرای سازه ها و پوسته های بتنی سبک از وزن گنبد های آجری کاسته می شود و مقاومت خوبی در برابر وضعیت های مختلف آب و هوایی و حریق ایجاد می کند.

این ساماندهی در مساحتی به حدود ۱۵۰۰ مترمربع در ضلع شرقی روضه منوره و ۳۵۰۰ مترمربع در محدوده شمالی شامل دارالولایه و ۱۰۰۰ مترمربع در محدوده جنوبی شبستان های علوی و نجف آبادی و مدارس دود و پریزاد و دیگر نقاط پشت بام های حرم صورت می گیرد که مجموعاً ۱۰ هزار مترمربع را شامل می شود.

نوسازی و ارتقای تاسیسات هوارسانی

خیلی از تاسیسات هوارسانی، برقی و مکانیکی موجود در پشت بام های حرم با گذشت زمان مستهلک شده که برخی از آنها متعلق به دهه ۶۰ است و به دلیل فرسودگی سطح کیفیت تهویه مطبوع در برخی از رواق ها همچون رواق حضرت معصومه (ع) کاهش یافته است. در طرح پیش رو تصمیم به جمع آوری دستگاه های هواساز و کانال های فرسوده و اصلاح برخی نواقص جزئی در هوارسانی رواق های اطراف روضه منوره گرفته شده است.

روی بام ها ۱۳ سکوی تاسیساتی برای استقرار هواسازها ایجاد شده است و ۱۳ دستگاه جدید در فواصل زمانی مختلف به پشت بام منتقل و در موقعیت مناسب نصب می شود، ۶ عدد هواساز موجود جابه جا و ۵ عدد هواساز کماکان در موقعیت اولیه به فعالیت خود ادامه می دهند. همچنین ۱۱ دستگاه قدیمی از دور سرویس دهی خارج

می شود. موقعیت نصب دستگاه های جدید روی بام شبستان های علوی، نجف آبادی و مسجد گوهرشاد می باشد. جانمایی های جدید به صورتی می باشد که از تمام توان دستگاه های هواساز برای سرویس دهی به تمامی فضاهای زیارتی استفاده شود و با قرارگیری پوشش های جدید بر روی این تاسیسات علاوه بر حفاظت از این تاسیسات در شرایط مختلف آب و هوایی، منظر پشت بام ها به سبک معماری قدیم حرم مطهر قابل مشاهده می باشد و دیگر شاهد ناپسامانی منظر نخواهیم بود. همچنین در طول فرآیند اجرای این پروژه، تمامی سطح بام ها عایق بندی خواهند شد و هدایت مناسب آب ناشی از نزولات جوی مدنظر قرار می گیرد.

حفظ بصری پیش چشم زائران رضوی

طرح نورپردازی جامع اطراف گنبد منور حرم مطهر رضوی هم با هدف ارتقای حفظ بصری (بهره مندی بهتر و بیشتر چشمی) و افزایش تالاش تالو گنبد منور حرم مطهر در ساعات مختلف شبانه روز در طول پروژه انجام خواهد شد.

اما با توجه به حضور شبانه روزی زائران در حرم مطهر رضوی و روضه منوره امکان قطع سرویس دهی هواسازها برای انجام این پروژه به منظور تغییر و جابه جایی دستگاه های هواساز میسر نیست. به همین دلیل با تدابیر صورت گرفته در تمام طول زمان پروژه با کانال کشی های موقت، هوارسانی به تمامی فضاهای زیارتی در حال انجام می باشد تا جابه جایی و استقرار دستگاه های هواساز، کانال کشی ها و تاسیسات جدید به صورت کامل صورت گیرد.

همچنین رفت و آمد وسایل نقلیه سنگین برای جابجایی دستگاه ها و تاسیسات با وجود زائران یکی دیگر از چالش های پیش رو است که تلاش می شود بدون ایجاد مزاحمت برای زائران، این اقدامات شود.